

'DEZE PLANNEN ZIJN WEL ERG RIGOUREUS!'

In de discussie over arbeid presenteerde minister Donner kort na het zomerreces zijn plannen voor vernieuwing van het ontslagrecht. De voorgestelde hervormingen gaan ver, vinden zowel werkgevers als werknemers. Een derde partij, de advocatuur, staat ook niet te juichen. 'Deze plannen zijn wel erg rigoureuus,' aldus Martin de Jong, advocaat Arbeidsrecht bij het Utrechtse Van Diepen Van der Kroef.

Waarom is Donner eigenlijk met deze voorstellen gekomen?

'Hij wil het ontslagrecht versoepelen om het aanpassingsvermogen van bedrijven te vergroten, zowel in slechte als in goede tijden. Dit heeft ook te maken met de internationale concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven. Daarnaast gaat het hem om het verminderen van het aantal langdurig werklozen, een sociaal streven. Een laatste motief is de de-juridisering, oftewel het tegengaan van de bureaucratie.'

Klinkt allemaal goed. Dus iedereen is enthousiast?

'Nee, de bezwaren van de werkgevers in de Stichting van de Arbeid besloegen zeven pagina's, die van de werknemersorganisaties in totaal 45 pagina's.'

Waarom zijn werkgevers ontevreden? De tijdrovende - en dure - ontslagprocedures bij het CWI en de kantonrechter verdwijnen. Dat bespaart het bedrijfsleven jaarlijks zo'n 750 miljoen euro.

'Het ligt wat genuanceerder. Werkgevers hebben vooral problemen met de lengte van de aanzegtermijn. Om in de toekomst een werknemer te ontslaan, moet je hem of haar vier weken van tevoren inlichten. In deze periode (de aanzegtermijn) heeft de werknemer de mogelijkheid bezwaar aan te tekenen. Pas daarna kan de werknemer worden "opgezegd". Werkgevers zien deze termijn liever teruggebracht tot twee weken. Een ander

kritiekpunt betreft de ontslagvergoeding. Donner stelt deze nu op één maand per dienstjaar, met een maximalisatie voor zowel de hogere- als de lagere inkomens. Werkgevers zijn bereid tot een halve maand per dienstjaar te betalen.'

Toch lijken dat overkomelijke bezwaren, zeker gelet op de grote voordelen in tijd en geld. Een gemiddelde ontslagprocedure kost al gauw twee tot drie maanden. En in geld gemeten, een slordige 5 tot 10.000 euro. Hoeveel ontslagzaken telt Nederland jaarlijks?

'Er zijn vorig jaar 44.000 ontbindingsverzoeken bij de kantonrechter ingediend. Daarvan is ongeveer 10% uiteindelijk door de rechter inhoudelijk behandeld. Daarnaast liepen er 48.500 zaken bij het CWI. In totaal dus een kleine 100.000 ontslagaanvragen. Donner wil dat aantal fors reduceren.'

Reden temeer om door te zetten, toch? Of komt de positie van de werknemer ernstig in het gedrang?

'Ja en nee. Werknemersorganisaties reageren voorsnag negatief. Natuurlijk, er verandert veel, maar niet altijd in het nadeel van de werknemer. Door de vaststelling van de hoogte van de ontslagvergoeding weet iedereen precies waar hij of zij aan toe is. Daarnaast biedt deze versoepeling ook kansen, vooral voor mensen die nu nog geen baan hebben. Werkgevers worden gestimuleerd mensen aan te nemen, dat geeft vertrouwen voor de

toekomst. Aan de andere kant, voor werknemers vervalt wel de mogelijkheid hun ontslag aan te vechten voor de rechter. Zonder ontbindings- en CWI-procedures wordt de rechter vooraf buiten spel gezet.'

Dat stuït dan ook op veel kritiek, en niet alleen vanuit werknemerskringen. Ook advocaten klagen steen en been. Uw branche vreest een financiële aderlating?

'Dat zou kunnen; juridische procedures zijn voor rechters en advocaten een belangrijk deel van hun werk. Aan de andere kant, ook in de VS kent men een sociaal ontslagsysteem. En wat zie je daar? Dat werknemers juristen inschakelen om hun ontslag op andere gronden aan te vechten, bijvoorbeeld discriminatie. Ook kun je je voorstellen dat advocaten nieuwe procedures bedenken om ontslag tegen te gaan, bijvoorbeeld door ondersteuning te bieden bij een kort geding dat nog plaatsvindt in de aanzegtermijn. Wat dat betreft is de mens creatief; dus ook de werknemer, de advocaat en de rechter, die grip wil houden op de ontslagpraktijk.'

Dus eigenlijk ziet u de plannen met een gerust hart tegemoet?

'Ik zie de plannen überhaupt niet naar de Tweede Kamer gaan. De PvdA is fel tegen; als regeringspartij kunnen ze dit niet verkopen naar hun achterban. Aan de andere kant, er moet wel wat veranderen. Het huidige ontslagrecht dateert nog van 1945 en is dus ruim zestig jaar oud. Onze regels steken schril af tegen die uit ons omringende landen. Dus dat iets moet veranderen, is helder. Ik zou het echter stap voor stap doen. Deze plannen zijn wel erg rigoureuus.'

Tekst: MART RIENSTRA
Fotografie: HANS KOKX